

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Reakció.

Sárgás fényben uszlik most a vidék; kert s erdő teleivakodott az őszi hervadásnak ocker-színével; nem a napsugár aranya, hanem a gyertyafény sárgasága, a novemberi halotti gyertyáké, ömlik el rajta. Ilyen a világ a lelkeknek novemberében is: szomorúság, hervadás, mélaság, pusztulás... szenvedés. Pedig nem is a szenvedő lelkek tulvilágát értem, hanem ezt a mi hervadó, hanyatló világunkat itt fön, melynek nem romlani, hanem fejlődni, nem hervadni, hanem virágozni a hivatása.

Legkiáltóbb pedig a hervadás s a halotti halaványság az ifjúság lelki világában; a legmélyebb szomorúságot váltja ki bennünk, mikor az romlik, a minék az élet erejében s pompájában kellene megnyílnia, az ifjúság eszményektől s lelkesüléstől fölhevített lelkiületének. A budapesti egyetemen egy-két év óta egyre fakadnak a romlottság fékelyei; itt is, ott is jelentkezik a részben materialista, részben már teljesen szocialista irányzat s durva szentségtörésekben s káromkodásokban nyer kifejezést. Az erköletelen s eszménytelen zsidóság megmetyeljezi a vallásos érzesben sekélyes vagy a kathedrai bölcsesség által hitében megingatott, szenvedélyesebb keresztény elemeket is. A hiszterikus materializmus a jogra alkalmazva, melynek Pichler Gyula is akart egyik föfedezője lenni, pedig csak azt fedezte föl, amit Marx Károly nyomaiban Németországban

már régen kultiválnak, kozmopolita, lelketlen s hazátlan irányzatú fajul. Mult héten is a szocialista-zsidó irányzat szemtelen támadást intézett ismét a kereszt s kereszténység ellen Négyesi tanár gyakorló előadásán s világosan látattja, hogy az ifjúságban jó sokan már marialékul estek a romlásnak s hogy az eszmények zászlaját már nemcsak ignorálni, de támadni és sárba rántani is lehet.

Ezen cseppet sem csodálkozunk. A jog tisztelete s az erkölsi érzés megfogyaokzik egy oly ifjúságban, melynek számára „Igazság” nincs s minden a fejlődés s az elváltozás folyamában uszik. Hasonlóképen meglazulnak az eszménymentelen, blazirt világnézetben a hazafias érények s a keresztény eszmények; a „megvetés türelmessége” egy darabig megkíméli ugyan e féltett nebánstvívárokat, de a szenvedély radikalizmusa nem tér ki nekik sokáig; végre is szakít velük s a lomtárba dobja. Az ilyen nemzedékben a lelkiismeretet s a hazafiságot az atheizmus s a csunya önzés tartja ostrom alatt; az erkölsi s nemzeti ideál egy darabig ellent áll az alávalóságnak; de félo, hogy a kozmopolitizmus végre is gyöz a társadalmunkat létesítő s nemzetünket s kulturánkat föntartó vallás-erkölcös alap fölött.

E züllés ellen nem elég az eddigi vallásos nevelésnek limonádéja; nem elég a katolikus gimnáziumok címe s a szerzetestanárok sematizmusa, mely szerint minden vallásos és katolikus; e züllés ellen nem elég a Pázmány-egye-

tem kikezdéseire hivatkozni; hanem igenis szükség van erőteljes reakcióra, mely vallásos életet terem s a vallásos érzéssel az eszményeket is megóvni, illetőleg megmenteni képes.

S ez a reakció meg is indult már. A középiskolákban e mozgalomnak hordozói a Mária-kongregációk, melyek fölött magasan lobog a „Zászlónk”. Nagyszerű s nemes törekvések lendítik e mozgalmat, ez lüket benne. Nem a törvény rendelkezett itt, hanem a lélek; nem a hatoróság lépett itt föl, hanem a buzgóság. Léptenyomon tapasztaltuk, hogy a fiúk s az ifjak nevelése el van hanyagolva s hogy ezzel a „katolikus” neveléssel épen hogy a sir szélére jutunk de azután összerázkódtunk a pusztulás hideg, fagyos szeleitől s hozzáfogtunk praktikusan tenni: öntudatosabb, mélyebb s erkölsi tisztaságtól ihletett vallásosságot teremteni. Az egyetemen is megindult a rothadás és züllés elleni reakció, mely a keresztény eszmék zászlaját lobogtatja s egy jobb, jellemesebb korszaknak reményességét éleszi mindnyájunkban.

Ezekre a törekvésekre utaltam a katolikus nagygyűlésen s kértem a kath. karitás angyalát, hogy fordítsa rájuk s különösen a Damjanich-utcai „Regnum Marianum”-ra a katolikus áldozatkészség figyelmét s tiszteletét azt most is. A ki e szükségletet át nem érz, az nem érintkezik az ifjúsággal, vagy elfogult a férfi-intelligenciának világot intező szerepe iránt. No, de ki lehetne ily csoda-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Az első szindarab.

A társulat évről-évre megjött, azt mondták nyaralni. A vendégül legnagyobb fészert körül bedesztkézták, ez volt a helyiség. Egy harmada szinpad, kétharmada pedig nézőtér volt. — A fészert hátulján, fön a székek fölött volt a kasszáló. — Kétség kívül ez volt a legjobb hely.

Ide vágyott már három hét óta a szegény Laci is. De az édesanyja sohasem akarta. Pedig a színész, a ki náluk lakott, egyre-másra hivta. Csak a kis kosarat vigye el utánna, miben a ruha van, ingyen beeresztik...

Ma adják az utolsó darabot.

A nap lement, közelg a megnyitás. Laci futva szökdél, ép a szökből jön. Reménye tüzei. Talán, talán mégis eleresztik.

Édesanyja künn áll a ház előtt, kosár van kezében. Arra gondol, hogy ma talán megteszi a kedvét. — Gyönyörű este van, csak nyugaton piros az ég alja, mint egy izzó tenger. A nap szórja végső szípkáit. Nem sok jót jelenthet, gondolja habozva, de talán rosszat se.

— Édesanyám, most az egyszer, lássa az utolsó, rezzenti föl fia s odasimul hozzá. — Esengözemei folytatják a félbehagyott kérést.

Nem tud ellenállni.

Homlokon csokolja, no menj te rossz fiu, ha annyira akarsz! de azután vigyázz s ha vége lesz, megjőji a kosárral!

— Köszönöm, köszönöm! kezét csokol s

mint a nyil esiet. Épen legjobbkor jött. A színház tömve volt. A kasszálóon egész sereg gyerekek. A sokaság zsongott-dongott, mint egy teli méhkas. Csupa fény, ragyogás a félszer belseje. Sohse hitte volna. Hát még mikor fölgördült a függöny s a szinpad fölirtult!

Alul elhallgatnak, csönd ül az ajkakon. Ott fön pedig megindul az élet. Feszült figyelemmel kísérik minden szót.

Dalás alakok, hatalmas emberek, jók, rosszszak vegyesen, tesznek vesznek, beszélnek, küzködnek egy szegény fiúért.

Mint egy álomlátás vonult el előtte az érdekes darab. Szemeivel majd elnyelte az egész szinpadot. S mikor végén a lövés eldördült s a meglöttre, egy szegény fiura, a koldusdiákra lehuult a szemfödő a függöny képében, nem akarta hinni, hogy már is vége van. „Szegény koldusdiák, miért is bántották!”

Füle egyre csöngött, zúgott-morgott benne a lövés döreje.

Azt nem vette észre, hogy a zúgás a közelegző átvart hirnöke, mely már-már a város tájára ért.

Mindenki sietett. A ki csak tehette, be a vendéglőbe. Koromsötét felhők rohantak az égen, irtózatos zivatart sejtettek.

Csak kevesen mertek elindulni, a kik közel laktak. De ő mihez fogjon, mire egyet gondol, alig lát valakit. Neki megy az éjnek; a többiek hangja után majd ő is hazaér. Édesanyja várja. Fülelve megy a hangok nyomába; össze-rezzen, ha nagyot dörrönik.

De a hangok fogynak, ki-ki házába tér, nem megy tovább senki.

Magányosan marad az utca közepén a rémitő éjben. Nem lát egy szemernyt, alig sejtí hol van. Csak a villám vakító fényénél fut előre egy-egy kis darabot.

Egyet-egyét villan s mintha lángban állna s az égből esnek le, előtte áll az ut. De csak egy pillanatra. Megujra eltűnik s a koromsötétben sikogat a villám, zúg bömböl a dörgés. Majd megint fölvilan s aztán mintha örökké villogna, káprázik a szeme, inog, táncol az utca. A házak csöndesek, nem moccan semmi sem; odafenn meg annál jobban harsog, recseg minden. Még leüt a villám, talán a nagy fáka, mik az utat szegik, vagy talán ő belé...

Tagjai reszketnek, egész teste remeg. Megmigramodik; az ut olyan hosszú, lassan jut előre. Végre a hidhoz ért.

Félelmeset villan, átszalaj a hidon s a kerítés mentén megy most már előre.

Tapogatva talál a kilincsre, nagyot is nyom rajta; szíve az örömtől csak úgy lelkendezik, végre a hidhoz ért.

A závar csikorog, a rugó megpattan, a kulcs belül, az ajtó zárva van.

Jéghideg borzongás futja át tagjait, forró könyök toluinak szemébe, szíve úgy elszorul, alig tudja sirva kiáltani „édesanyám, a kapu be van zárva!”

Félelmeset dörgés nyomja el szavait, s úgy zúg, morog, mintha szünni sem akarna s közben újra dördül.

Benn a nagy szobában, a ház tulsó sarkán édesanyja pihen, azaz csak pihen. Mikor a szél egy órával előbb belesípolt a hársak lombjába ab-lakaik előtt, ijedten rezzent föl; gyermekére gon-

Mai lapunk 4 oldal.

— **Szabászeti tanfolyam.** Szabóiparosaink kiváló figyelmébe ajánljuk a városunkban működő szabászeti tanfolyamot. Ma már mindent a tudás és haladás igazgat. Azzal, hogy fejűnket a homokba dugjuk és nem akarjuk a körülötünk történőket észrevenni, nem érünk már el semmit. Ha a mi iparosaink nem akarnak tanulni, kétszeres buzgalommal állanak neki a többi városok lakói. Csak ez az egyetlen mód arra nézve, hogy a külföldi ipartermékeit előállítás dolgában ha túl nem is szárnyaljuk, de legalább nyomón követjük. Ha a mi iparosaink tudnak olyan készítményeket előállítani, a melyeket a bécsi schneiderok és budapesti szabók készítenek, akkor a vevők nem fogják majd idegenbe hordani a mi drága pénzűnket. Halljuk, hogy más városban két kézzel kaptak az ipar- és kereskedelmi kamara által kiküldött szakember után, a kinek hivatása, hogy az ipar terén. elért eddigi sikereket, külföldiekét és honiakat megismerje és megismertesse. Gazdag, előkelő iparosok, olyanok, a kik megették kenyérük javát, ifjú lelkesedéssel állottak a kiküldött mellé — tanulni. Nemcsak hogy nem szégyenlették, sőt önérettel csinálták. Nálunk — mint halljuk, eddig összesen 14 iparos vett részt a tanfolyamban. Megjegyezzük, hogy a tanfolyam a tűzoltó lak-tanya nagyertermében d. e. 9-től 11-ig, d. u. 2-től 4-ig tart s még pár hétig marad városunkban.

— **Önműködő vasuti kapcsoló.** A cs. kir. szab. déli vasut székesejérvári állomásán november 14-én délelőtt mutatja be Fodor Antal mérnök az általa feltalált önműködő vasuti kapcsolót. A szakkörökben máris nagy érdeklődést keltett találmány bemutatásához indulás délelőtt 10 órakor a déli vasut budai pályaházából; visszaindulás pedig Székesejérvárról délután 4 órakor lesz.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A Fehér bárány vendéglőben vasárnap tartották meg a szegény gyermekek felruházási ünnepélyét — csendben, de annál nagyobb örömmel s nemes-szívű emberbaráti szeretettel. Van ott ugyanis egy „Névtelen asztaltársaság”, mely ilyenkor szokta felruházni a szegénysorsu iskolásgyermekeket. Ennek az asztaltársaságnak lelkes vezetői s pénzgyűjtői: *Völcl János* és *Nyáry György* iparosok, a kik az asztaltársaságot a gyűjtésre buzdítják. Ez alkalommal négy szegénysorsu gyermeknek adtak meleg téli ruhát és csizmát s a vendéglő tulajdonosnője meguzsonnáztatta a felruházottakat. Öröm volt látni az új, meleg ruhába felöltözött kis csemetéket, a mint hálát adva az Istennek, fogsasztották jóízű uzsonnájukat.

— **Műszaki iroda.** *Berényi Győző* és *Farkas Zoltán* okleveles mérnökök *műszaki irodája* Székesejérvárott *Kossuth-utca 20. sz. alatt.* *Elvállalja mindenféle mérnöki munkát teljesítését, u. m. felmérést, parcellázást, tagosítást, tervezéseket, építkezést stb.* — Műszaki ügyekben szakértőül ajánkozik.

— **Ifjú kalandorok.** Két fiatal gyerek került ismét a rendőrség elé: *Endrődi Miklós* 15 éves, *Háber János* pedig 12 éves. Elmondták, hogy egy *Pavlavetz József* nevű pajtásuk rabészélére holtán rándultak át Budapestről a sonogymegyei Megyerre. A költségeket *Pavlavetz* viselte, aki azonban Megyeren faképnél hagyta őket s kénytelenek voltak onnan gyalog zarándokolni Pest felé. A rendőrség hazakísértette a gyerekeket s az esetről értesítette a budapesti rendőrséget.

Megyeház-tér 13. sz. házban

5 szoba-, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás

kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál a házmester.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereseménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereseményt és pedig:

a **605.000** kor. nagy jutalmat az 57080 sz. sorsjegyre,

a **100.000** „ főnyereseményt a 74366 „ „

a **90.000** „ „ a 109780 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereseményt.

Ajánljuk emélfogva, hogy a világ igesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő m. kir. szabadal. 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 penznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1,000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 1 á 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14,459.000 korona összegben.

Az I-ső osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt. — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

1. é. november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás e napon kezdődik.

Török A. és Tsa

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46a. I. fiók: Váci-körut 4a.

II. fiók: Múzeum-körut 11a. III. fiók: Erzsébet-körut 54a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételre kérem.
postautalvánnyal küldöm.
mollékelem bankjegyekben. (bélyegekenben). } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: